

# קול החינוך

יו"ל ע"י 'ועד הורים'  
למסירת מידע  
ומשלוח מסמכים  
טלפקס: 03-691-5752  
דוא"ל: kol581562@gmail.com

## גוזרי הגזירות בתחילת הדרך והיום...

- עמוד 3 -

מכתב הגאון  
רבי **משה שאול קליין** שליט"א  
על הסכנה  
שבלימודי תכנות בסמינרים  
- עמוד 3 -

## מיהו המנענע את עריסת תשב"ר?!...

- עמוד 4 -

## האמונים עלי תולע חבקו אשפתות...

- עמוד 5 -

## לשמור על טהרת עולם הישיבות

- עמוד 6 -

הישיבות עיר מבצר וחומת ברזל  
מאת הגאון האדיר  
רבי **אריה ליב מאלין** זצוק"ל  
- עמוד 7 -

## שר החינוך מבהיר:

# "אנחנו נותנים להם תוספת 'אופק חדש' וכתמורה הם צריכים להעביר את רשימת המורים, השעות והשכלת המורים, כצעד ראשון לצורך הבקרה ופיקוח של משרד החינוך"

אם מאן דהוא עדיין חושב שמדובר ב'הישג' חרדי בלבד, שהשלטון נאלץ להסכים לו עקב הסכמים קואליציוניים, הרי לנו דבריו הברורים של שר החינוך יואב קיש, שמסר לתקשורת בימים אלו (ר"ח סיון תשפ"ג) המבהירים לנו באופן שאינו משתמע לתרי אנפין, שלא מדובר במהלך חד צדדי, ואלו הם דבריו:

"הדרך להגיע לשילוב של המגזר החרדי, כולל כל המסגרות, כולל גם בצה"ל ובמקומות נוספים, זה דווקא דרך ההבנה והחיבוק ולא בלחץ ובעיטות, אני יכול לומר לך שגם במהלך הזה הנוכחי, הכנסנו הרבה מאד מהמסגרות שהיו מנותקות לחלוטין, הרי מזה קורה אנחנו נותנים להם תוספת 'אופק חדש' מזה שמקבלים בחינוך הממלכתי כבר למעלה מעשור, והם בשביל לקבל 'אופק חדש' צריכים להעביר לנו - מה שלא קרה עד היום - את רשימת המורים, את השעות של המורים, את ההשכלה של המורים, כל הדבר הזה זה צעד ראשון בשילוב של הדברים האלה לצורך הבקרה ופיקוח של משרד החינוך, שלא היה קודם, אז להגיד שזה רק מהלך חד צדדי, זה לא! יש פה באמת התקרבות של המסגרות, ואני חושב שצריך לעשות את זה".

המילים ברורות ביותר, מדובר ביצעד

בגליון הקודם דיווחנו על תוכנית חדשה ש"איגוד מוסדות הפטור" מוביל, לפיה הת"תים יעבירו את נתוני הוותק ודרגות המלמדים לאיגוד, והממוצע של נתונים אלו יועבר על ידם למשרדי האוצר והחינוך, כדי שיהיה ניתן לקבוע פרופיל ממוצע לכלל המוסדות שממנו יגזר גובה התקצוב, בהתאם למספר המלמדים בכל מוסד שעברו השתלמויות והם בעלי תוארים, דבר שגדולי הדור זצוק"ל הורו בנחרצות שיש להתרחק מהשתלמויות אלו.

מתברר, שהממשלה מתכננת לנצל את העלאת התקצוב של המוסדות, לביצוע רפורמה מקיפה ושינוי היסטורי נוראי שטרם נעשה מעולם בכלל בתי החינוך. המדובר הוא על הנושא החמור של השכלת צוותות החינוך, למסד ולהעמיק את הרמה האקדמאית שלהם, ולעצב את מוסדות החינוך יותר ויותר לעבר צביון החינוך הממלכתי.

תוכנית זו קובעת למעשה, שמלמדים ומורים מוסמכים 'שווים יותר', ומשום כך זוכים המוסדות עבורם לתגמול עודף, מה שללא ספק יגרום למנהלי המוסדות פיתוי גדול להעדיף מחנכים בעלי תואר, שיביא לעלייה משמעותית בתקציבים, כאשר המוסד מקבל סטטוס גבוה יותר מאשר מוסד שמחנכיו מתנזרים מכל קשר להשתלמויות.

לשנות את אושיות החינוך החרדי?  
איפה היא האחריות המינימלית של  
מנהלי הת"תים שבידיהם מופקד דור  
העתיד של היהדות הנאמנה? כיצד הם  
מסוגלים להניח ראשם על הכרית ולהירדם,  
כשהם יודעים ברורות, שהמהלך יעמיק עוד  
יותר את התערבות השלטון, ויהרוס את  
אושיות החינוך התורני?

אם נותר בהם זיק של יראת שמים, ופחד  
מיום הדין, עליהם לערוך חשבון נפש נוקב  
כי בשתפס פעולה עם המהלך ההרסני הזה,  
הם קובעים עתיד של דורות! הם שותפים  
לשינוי מערכת של החינוך החרדי, שבקצב  
הזה ייפך במוקדם או במאוחר, לחינוך  
המעורטל מחינוך שורשי כפי שחונכנו  
אנחנו ואבותינו ואבות אבותינו.

בזעקה של הרגע האחרון, ובשמם של  
מאות אלפי תינוקות טהורים שלא טעמו  
טעם חטא, מופנית בזאת הפניה הנרגשת:  
אל תגעו במשיחי!

השלטון ומשרד החינוך, הרי שכיום ישנם  
המזמינים את הגזירות וממש מתחננים  
באזני השלטון להשית אותם עלינו, והכל  
על מנת להגדיל את התקציבים. הרי אומר,  
הפקרת כל היקר והקדוש לנו תמורת בצע  
כסף! אחרת מה הסיבה שהם אינם משיבים  
להצעה המפתה: "לא!" באלף רבתי?

**לצערנו התשובה לכך, כי עבור הגדלת  
תקציבים, אין מניעה גם אם המחיר הוא  
החלת פיקוח הדוק של משרד החינוך וכל  
המשתמע מכך.**

וכאן נשאלת השאלה הנוקבת: האמנם  
אין גבול למה שניתן להתפשר ולוותר עבור  
הגדלת התקציבים? האמנם השיקול הכספי  
הוא זה שאמור לקבוע בשורה התחתונה?  
הרי גם ללא חגורת החנק החדשה, כבר  
ירדנו לא רק את הקו האדום העליון, כי אם  
גם את הקו האדום התחתון, האמנם נניח  
לפקידיו העריצים של משרד החינוך -  
העושה הכל לשנות את החינוך החרדי,  
ועבור כך מוכן הוא לשפוך מיליארדים -

ראשון' להגביר את הבקרה והפיקוח של  
משרד החינוך, כשכל בר דעת מבין שלאחר  
'צעד ראשון' מגיעים הצעדים הבאים...

\* \* \*

גם שר האוצר ב. סמוטריץ מביע את  
שמחתו על המהלך (בעיתון "ישראל  
היום"), ומגלה את ה"סוד" הידוע לכולנו  
שהציבור החרדי עובר שינויים אדירים,  
וקורא לעמיתיו להתאזר ביתר סבלנות, כי  
"זה לא דבר שעושים בזבנג וגמרנו", וכה  
הם דבריו:

**"הציבור החרדי עובר שינויים  
אדירים. אחד האתגרים הכי גדולים של  
הכלכלה הישראלית ושלי כשר אוצר,  
זה באמת לשלב אוכלוסיות בשוק  
התעסוקה. צריך לדעת, הציבור החרדי  
עובר שינויים אדירים. זה שינויים  
חברתיים, תרבותיים וזה לא דבר  
שעושים בזבנג וגמרנו.**

תעסוקת גברים חרדים מתקדמת  
לאט מזדי אבל מתקדמת. אני לא יכול  
לכפות עליהם במקומות שלא למדו  
ליבה ללמוד ליבה, זה לא יעבוד. אני  
חושב שילד רעב ועני לא ישתלב יותר  
בשוק התעסוקה, להיפך, ורואים את זה  
בכל המחקרים. כשבן אדם חי חיי  
רווחה יותר טובים, הוא נפתח לעולם  
וממילא רוצה עוד יותר, הוא משתלב  
יותר.

אמרנו להם שאנחנו מכניסים אופק  
חדש. בעיני יש לשבח את זה. אנחנו  
מייצרים היום תמריץ לפיו מוסד שלא  
ייכנס לאופק חדש, לא יקבל את  
התוספת התקציבית. ואני הופתעת  
מאוד, הלכנו על זה לרבנים ואני הייתי  
בטוח שהרבנים לא יסכימו".

כן, גם המזרחניק הזה, שמעוניין בכל נימי  
נפשו לשנות את הציבור החרדי, בכל זאת  
הופתע מאד שהרבנים הסכימו למהלך, כי  
איש לא היה מאמין שהחרדים הפכו  
לפלסטלינה, שניתן לשנות את צורתה מן  
הקצה אל הקצה, בין רגע. אוי לאותה  
בושה!

אם פעם הגיעו הגזירות על החינוך מכיוון

## "ממון, נפשו של אדם חמדתו ומשתדלים להפיק חן מהמפקחים"



**מכתבו של מרן החזון איש זצ"ל אל הרב  
משה בלוי ז"ל בענין מס החינוך שנכפה על  
היהדות החרדית בשנת תש"ה**

יקירנו הר"מ בלוי שליט"א שלו' ורב ישע.

אחדשה"ט באהבה, זה ימים המעיק עלי הבא בזה,  
אך לרגלי ההרגל בסבל, חסרה ההתעוררות אולי  
אפשר להשתחרר אי מזה.

...שאלה זו כרוכה גם ביסוד החינוך כי תחת אשר  
משלמים מס חינוך בכפי', **יש לו ליצר פיתוים**

**ליהנות ברצון. ובזה הינם נתונים תחת פיקוחם של... ועומדים תמיד  
בנסיגות, כי ממון נפשו של אדם - חמדתו, ומשתדלים להפיק חן  
מהמפקחים, ועוד ועוד, מובטחני כי יצליחו בזה כאשר זכות הרבים  
יסייעכן, וצריך לעשות הדבר בזריזות אחרי שבירושלים עוד הפצע  
בבחינה מכה טרי', **ויש לחוש שמא יתקרר דעתנו ח"ו....****

הדו"ש באהבה מחכה לתשובתך אי"ש

# גוזרי הגזירות בתחילת הדרך והיום...

בשנות תשס"ו יצא מרן הגאון האדיר רבי דוד הלוי סאלאווייצקי בצוק"ל, במכתב בו התריע אודות גזירות השלטון על הת"תים והסמינרים, וכך כתב:

בשנות תשס"ו יצא מרן הגאון האדיר רבי דוד הלוי סאלאווייצקי בצוק"ל, במכתב בו התריע אודות גזירות השלטון על הת"תים והסמינרים, וכך כתב:

\* \* \*

**הגאון רבי משה שאול קליין שליט"א**, דומ"צ בביד"צ של מרן פוסק הדור הגר"ש וואזנר צוק"ל, יצא במכתב שאינו מתריע מפני מגמות השלטון, כי אם מהמגמות שמנהלי הסמינרים הכניסו בין כותליהם מרצונם הטוב.

מכתבו מלמד על המצב העגום שמגמה זו (שהיא רק אחת מיני רבים שאינם תואמים את עקרונות החינוך החרדי), גורמת לדרדרו, שאת תחתיתו אין לנו את האפשרות לראות.

הגענו למצב, שמוכנים למכור את כל היקר והקדוש, כביכול על מנת לכלכל את המשפחה, ושהבעל יוכל לשבת וללמוד ברוגע וללא דאגת עול הפרנסה, אך מה התועלת בכך, אם מקום עבודתה של האשה אינו מסירות נפש למען התורה, כי אם ויתור על ה'נפש' וכניסה למכשולות של סביבה שלילית, קידום וקריירה, כאשר את האווירה הזו היא מנחילה לצאצאיה, ומה כבר ניתן לצפות מבית אומלל שכזה.

הלן המכתב הנחרץ, שבהחלט ניתן לומר שהיה צורך בהרבה אומץ וגבורה, ללכת נגד הזרם, ולפרסם ברבים דעת תורה, גם כשהיא אינה פופולארית בעיני רבים הלהוטים אחר הממון:

יהי שלום וברכה למעייכ' הרב הגי' וכו' שי  
 אחריו הברכה, אודות הגזירות של החפשים על בתי החינוך לבנים ובנות  
 והסמינרים של היהדות החרדית, ודבריהם בזה מפורש שכוונתם לשנות את  
 צורת החינוך של היהדות החרדית, ולהתאימם להחינוך הכפראני שלהם, ע"כ  
 ברור שזה גזירה להפרת דתוה"ק, שאסור להסכים לזה וח"ו לשנות כי הוא זה  
 בסדר הלימוד של בתי החינוך והסמינרים, מכפי שהי' נהוג עד עכשיו, וכפי  
 שמקובל מגאוני וצדיקי הדורות הקודמים וצ"ל, ולישועתו ית"ש נקוה שיעזרנו  
 על דבר כבוד שמו ותורתו הקי'.  
 משולם דוד באמ"מ הגה"ח הרשב"ה מרן יצחק זאב הלוי צוקללה"ה  
 סאלאווייצקי

רוב שלוי וברכה למעייכ' הרב הגי' וכו' שי  
 אחריו הברכה, אודות הגזירות של החפשים על בתי החינוך לבנים ובנות  
 והסמינרים של היהדות החרדית, ודבריהם בזה מפורש שכוונתם לשנות את  
 צורת החינוך של היהדות החרדית, ולהתאימם להחינוך הכפראני שלהם, ע"כ  
 ברור שזה גזירה להפרת דתוה"ק, שאסור להסכים לזה וח"ו לשנות כי הוא זה  
 בסדר הלימוד של בתי החינוך והסמינרים, מכפי שהי' נהוג עד עכשיו, וכפי  
 שמקובל מגאוני וצדיקי הדורות הקודמים וצ"ל, ולישועתו ית"ש נקוה שיעזרנו  
 על דבר כבוד שמו ותורתו הקי'.  
 כ"ז תמוז תשס"ו לפ"ק  
 ירושלים ת"ו

**RABBI MOSHE SHOUL KLEIN**  
 Dayan in Beth Din of Hagoon Harav Weznar Zatzal  
 and Rabbi of "Or Hachayim" area Bnei Brak

**משה שאול קליין**  
 דומ"צ בכ"ד"צ דברן הגר"ש וואזנר צוקללה"ה  
 ורב שכונת "אור החיים" בני ברק

ב"ה יום מוצאי ש"ק יתרו תשפ"ג לפ"ק


אשר נשאלתי האם להתחיל ללמוד מגמה תכנות מחשבים שבסמינרים רבים יש מגמת לימוד זו, ויש בזה פרנסה מכובדת שאפשר עי"ז לכלכל את המשפחה וגם לשלם משכנתא, ומלבד זאת ישנן בנות שכדי ללמוד מגמה זו הולכות ללמוד בבית המורה, ומפסידות את כל שיעורי יהדות ובנין בית יהודי הנלמד בסמינר, ואם ילמדו בסמינר מגמה זו יוכלו ללמוד את כל השקפת התורה הנצרכת לבת ישראל.

**תשובה**

אחר התבוננות על המשקל של פרנסה ושאר הסיבות לחיוב, ואחר בירור בהבנה מה דורש התכנות ומה הם הדברים אשר יכולים להיות למכשול בלימוד התכנות, הגעתי למסקנה שלימוד התכנות והעיסוק בפרנסה זו סוחפת מאד, ואשה המתעסקת בתכנות ע"פ רוב אין לה פנאי להיות אשה מסורה לבעלה ואם מסורה לילדיה, (חוץ מכל המכשולים של חברה, סביבה, קידום וקריירה), ועל כן סמינר שמחנכים שם תלמידות להקים בית יהודי כשר, שהאשה תמלא את תפקידה, הרי זה סתירה למגמה של תכנות, ועל כן מן הראוי שלא לפתוח מגמה זו בסמינר.

הריני בזאת להעריך את העמידה על העקרונות של הסמינר על אף הלחץ של הורים ותלמידות מכיון שלגד עיניכם עומד המסר הברור ששמענו בהר סיני כה תאמר לבית יעקב, ואתם תהיו לי ממלכת כהנים וגוי קדוש, אשריכם ואשרי התלמידות המתחנכות בבית גדול זה.

ועי' באתי עה"ח



אלו היו דבריו כאשר השלטון הוא זה שיזם את הגזירות, וניסה לאכוף על המוסדות המתקצבים, שינויים במערכת החינוך. מיני אז ועד היום, הרבה מים עכורים זרמו בנהר הריין... השלטון התקדם בכיבוש החינוך החרדי, בצעדי ענק. באם נשווה את מה שהיה אז, למה שקורה היום, ניתן להגדיר זאת כ'מהפכה' של ממש, כך בתלמודי התורה, ופי כמה וכמה בסמינרים. אך מלבד החדירה המחוצפת של השלטון ומשרד החינוך שלו לתוככי המוסדות, וניווטם למחוזות עכורים, הם הצליחו בדבר שהינו חמור פי כמה מגזירותיהם. הם הצליחו לשנות את הלך המחשבה במימסד החרדי. וכאן בעצם טמונה הסכנה הגדולה ביותר להמשך קיומה של המערכת החינוכית החרדית. כי אם פעם היתה הבנה שמדובר ב'גזירות' ויש להיאבק נגדם, הרי שהגענו למצב, שהמימסד החרדי דורש ותובע בפה, להחיל עליו את הגזירות, הוא ממש מתחנן בפני הפריץ לסייע לו לפרוץ פרץ בחומת החינוך. די להציץ במגמות הלימוד בסמינרים המתקצבים, מגמות שלא השלטון הוא זה שחייב להכניס, כי אם בעקבות שינוי הלך המחשבה של מנהלי הסמינרים, הם בעצמם ללא שום כפייה מחדירים לסמינרים. אחת המגמות הללו, היא מגמת לימוד תכנות מחשבים, שכבר נכנסה אחר כבוד בסמינרים רבים, והתוצאות הם נהירה של בנות

# מיהו המנענע את עריסת תשב"ר?!...

\* \* \*

ולעצם הענין יש להעיר ולציין, כי הכניעה המבישה לדרישת משרד החינוך לקבלת נתוני נושאי תואר אקדמאי כתנאי לתקצוב, מהווה כניעה מבישה לדרישה מחוצפת בעליל, הואיל ותקציב מוסדות הפטור היה מאז מוסדר על פי התקנות בשיעור 55% בלא כל התניה לתארים אקדמאים, וזה הרי היה הסיבה שמוסדות החינוך בהנחיית גדולי ישראל הסתפקו בתקצוב 55% בדיוק כדי שלא להידרש לדיווחים מעין אלו למשרד החינוך.

כעת, למרות שדורשים תיקון של כרסום שירד עד ל-30 אחוז ולא סטטוס חדש של תקציב, הנה כבר רואים שמשרד החינוך מרשה לעצמו לקבוע קו אדום חדש. וכל כך למה? מפני שבקרב על חוק החינוך החדש היה ידו של משרד החינוך על העליונה, כאשר מי שכיהן אז כ"סגן שר" חרדי מ.פ. יצר במו ידיו את ה"תקנות" שהפכו את התתי"ם מבחינה חוקית ל"מוסדות מוכרים" הן מבחינת הוספת תכנים והן מבחינת הכללים הנוקשים של הרישום. ובעיקר הרמזו השקוף שנאמר בתקנות שנושא ההסמכה למלמדים יתכן שיעלה לדיון בעתיד!

\* \* \*

אותה קלות דעת לפני מספר שנים בעת חקיקת החוק והתקנות החדשות, שהביאה אותם שלא לקחת בחשבון את הסכנה

הרוחנית המונפת עקב כך על 300 תתי"ם של "מוסדות הפטור" ו-50.000 ילדי תשב"ר החוסים בצילם, אותה קלות דעת חזרה על עצמה בשנית בעת כניסתם לקואליציה, שלא לדרוש ביטול החקיקה והתקנות שלה שפגעו בעצמאות מוסדות הפטור.

כמו"כ בשעתו הם נכנעו גם לדרישה הנחרצת של שר החינוך דאז ג.ס. שדרש בעקשנות לבטל את הסעיף המקורי (משנת תש"ט) של "פטור מחוק חינוך חובה" למוסדות במעמד "מוסדות פטור", הסעיף שנתן היתר חוקי לעצם האפשרות של קיום מוסדות שאינם תחת חסות משרד החינוך.

אי תיקון החוק והחזרת סעיף זה, נותן לעיריות בערי הפריפריה את הכח למנוע מההורים המעוניינים לפתוח מוסדות עצמאיים לבניהם ובנותיהם ללא תקצוב ממשלתי, שבהיות ואין להם גב ציבורי של קהילה חזקה שתעמוד על שלה ותדע להיאבק למען עצמה, הם חוששים מלהסתבך עם הרשויות המאיימים שבפתיחת מוסדות שכאלו הם מתנגשים עם "חוק חינוך חובה".

«««

לכבוד מערכת קול החינוך.

בגליונכם הקודם, הארכתם אודות המכתב בו נדרשים מנהלי המוסדות להמציא דיווחים שונים על פרטי תעודות ותארים של המחנכים, על מנת שישמשו את הרשויות לקביעת שיעור תקצוב משודרג (המכתב פורסם בגליוננו הקודם עמ' א).

עצם התקדים של דיווח על פרטי המחנכים למשרד החינוך, מהווה תקדים ופרצה נוראה בחומה שגדרו ראשונים לשמירת עצמאות החינוך תלמודי תשב"ר ולימוד תורה בטהרה ללא כל השפעות זרות שאחריתה של פרצה זו מי ישרונה.

**אך ישנה נקודה מרכזית שיש ליידע את המנהלים:**

ברור שאילו המנהלים היו מודעים לכך שאותו "מנהל..." החתום על ההוראה לתתי"ם, שמו מופיע בפרסומי ארגון "מעוז" הידוע לשמצה, כחבר מן המניין בשלוחת "אדוות" שתכליתה

**"בניית עתודות של משפיעים**

**חברתיים ליברליים בשדה החינוך"**

- אז היו מבינים שלא במקרה הופקד ביצוע ההוראה לאדם שנמנה על ארגון החותר תחת אושיות הציבור החרדי.

להלן מעט על "אדוות" מפרסומיהם הרשמיים:

**"אדוות הינה מיזם משותף**

**למשרד החינוך וארגון 'מעוז',**

**אשר נועד לגבש את העתודה**

**הניהולית הבכירה והמובילה**

**במערכת החינוך. המיזם שואף**

**לייצר שפה משותפת סביב אתגרי הליבה של מערכת החינוך,**

**להגדיל את האמון בין השחקנים הבכירים במוקדי ההשפעה**

**השונים של המערכת, לפתח את המנהיגים הקיימים במערכת**

**החינוך, ליצור רשת של מנהיגים המחוללים שינויים משמעותיים**

**במשותף ולקדם באפקטיביות תהליכי שינוי שייטיבו עם**

**התלמידים, צוותי החינוך והמערכת.**

**רשת בכירה משפיעה - בניית רשת בכירה של מנהיגות**

**ומנהיגים משפיעים המקדמים תפיסה ממלכתית במערכת החינוך.**

**הובלת תהליכי שינוי - קידום והובלה של תהליכי שינוי**

**אפקטיביים במערכת החינוך.**

**קידום ראייה מערכתית ואמון - קידום ראייה מערכתית ואמון**

**בין ארגונים שונים וקהילות שונות בתוך מערכת החינוך המיוצגים**

**ע"י העמיתים וחברי הרשת**

**פיתוח אישי ומקצועי - פיתוח אישי ומקצועי של העמיתים**

**וחברי הרשת, בדגש על יכולות מנהיגות ומיומנויות ניהול ארגוניות**

**מערכתיות".**

## "צריך להיות ממונה אחד שעצמותיו מדוכאות מנעוריו וממוזג בתוכם סוד רוח הישיבה"



מרן החזו"א כותב. "קיום המוסד (=הישיבה) על אופיו וטיבו שהיתו למו מוכרח להיות מורם מכל השפעה של אנשים שאינם חדורים באהבת התורה מופרזת ואין צריך לומר של אנשים שיש להם השקפה מה שיש להם..."

...חלוקת הכספים של קופת הישיבה לפרטיותיה היא בכלל, ובפירוש התנייתי שעל הגזברות הזאת צריך להיות ממונה אחד שעצמותיו מדוכאות מנעוריו וממוזג בתוכם סוד רוח הישיבה". (קובץ אגרות ח"א אגרות נ"ט וח"ג אגרות ס"ט)

ואם כך מתייחס מרן לאלו שהחסרון שלהם הוא שאינם ברי מעלות עליונות, רק ש"אין חדורים באהבת התורה מופרזת", וש"אין" עצמותיו מדוכאות מנעוריו וממוזג בתוכם סוד רוח הישיבה", כיצד היה מתייחס לגופים ואישים שהם רחוקים מעולמה של תורה מיליון שנות אור!?

# האמונים עלי תולע, חבוקו אשפתות...

איכה ד, ה

באחד היומונים החרדיים פורסמה כתבה תחת הכותרת "יוזמה מהפכנית בירושלים: ילדי העיר ישתלו עציצים ומלכודות...".

## יוזמה מהפכנית בירושלים: ילדי העיר ישתלו עציצים ויאספו לכלוך

מטרת הפרויקט הוא להחזיר את המודעות לנושא ניקיון וטיפול המרחבים המשותפים למען שיפור איכות החיים ולמען סביבה נעימה ■ ראש העיר משה ליאון: "שיתוף הילדים בשמירה על ערכי הניקיון הוא ערך חינוכי ראשון במעלה"

כבר התרענו בעבר כמה וכמה פעמים, על המגמה של גיוס ילדי תשב"ר טהורים לאיסוף אשפה, המאורגנת ע"י העירייה, וכעת הגיע תורה של עיריית ירושלים והעומד בראשה, להחזיר ולטפח מגמה זו בקרב ילדי ירושלים החרדים.

מאת מאיר קליין  
כיום לפלטרין של מלך: יוזמה חדשה בירושלים תלכד גם את ילדי העיר במאמץ המשותף לשמור על ניקיון המרחבים המשותפים. בימים אלו עיריית ירושלים יוצאת בפרויקט במסגרתו פרויקט "עיר ירושלים" על נקי' בשיתוף המשרד להגנת הסביבה ובהובלת מחלקת ח"ן הירדני בעיריית ירושלים ועמותת 'לשמורה'. מטרת הפרויקט הוא להחזיר את המודעות לנושא ניקיון וטיפול המרחבים המשותפים למען שיפור איכות החיים ולי יזמה חדשה בירושלים תלכד גם את ילדי העיר במאמץ המשותף לשמור על ניקיון המרחבים המשותפים. בימים אלו עיריית ירושלים יוצאת בפרויקט במסגרתו פרויקט "עיר ירושלים" על נקי' בשיתוף המשרד להגנת הסביבה ובהובלת מחלקת ח"ן הירדני בעיריית ירושלים ועמותת 'לשמורה'. מטרת הפרויקט הוא להחזיר את המודעות לנושא ניקיון וטיפול המרחבים המשותפים למען שיפור איכות החיים ולי יזמה חדשה בירושלים תלכד גם את ילדי העיר במאמץ המשותף לשמור על ניקיון המרחבים המשותפים. בימים אלו עיריית ירושלים יוצאת בפרויקט במסגרתו פרויקט "עיר ירושלים" על נקי' בשיתוף המשרד להגנת הסביבה ובהובלת מחלקת ח"ן הירדני בעיריית ירושלים ועמותת 'לשמורה'.

מאת מאיר קליין  
כיום לפלטרין של מלך: יוזמה חדשה בירושלים תלכד גם את ילדי העיר במאמץ המשותף לשמור על ניקיון המרחבים המשותפים. בימים אלו עיריית ירושלים יוצאת בפרויקט במסגרתו פרויקט "עיר ירושלים" על נקי' בשיתוף המשרד להגנת הסביבה ובהובלת מחלקת ח"ן הירדני בעיריית ירושלים ועמותת 'לשמורה'. מטרת הפרויקט הוא להחזיר את המודעות לנושא ניקיון וטיפול המרחבים המשותפים למען שיפור איכות החיים ולי יזמה חדשה בירושלים תלכד גם את ילדי העיר במאמץ המשותף לשמור על ניקיון המרחבים המשותפים. בימים אלו עיריית ירושלים יוצאת בפרויקט במסגרתו פרויקט "עיר ירושלים" על נקי' בשיתוף המשרד להגנת הסביבה ובהובלת מחלקת ח"ן הירדני בעיריית ירושלים ועמותת 'לשמורה'.

לילדי החילונים, מה ישאר מהנער אוסף האשפה ושותל העציצים? לא צריך לנחש, על מנת להבין שמדובר בעוד מקור לקבלת תקציבים, שכמובן מאד חבל להפסיד... ואם זה על חשבון תינוקות של בית רבן, מה בכך, הרי 'ערך' הכסף הוא מעל לכל, הוא הרי 'ראשון במעלה'!

אוי לנו שכך עלתה בימינו!

שלמחרת יוכל ללכת לחיידר רענו... חשובים עוד הרבה נושאים גשמיים, שכל ילד סופג אותם בבית הוריו בלי להפוך אותם ל"ערכים" מקודשים, ובלי להחשיבם כ"ערך חינוכי ראשון במעלה", אחרת הוא יגדל כמו כל ילד גוי וחילוני, שאלו הם ערכיו.

הילד החרדי, יש לו סולם ערכים שונה מן הקצה אל הקצה מהערכים האוניברסליים, אותם כאמור אין צורך

זאת שראש העיר ליאון מכריז כי "שיתוף הילדים בשמירה על ערכי הניקיון הוא ערך חינוכי ראשון במעלה", אין בכך כל חידוש, שהרי אלו הם הערכים הכי חשובים עבורו. אך שיומון חרדי ימנף וייחצן ערכים שכאלו, ויצטט את דברי הבלע של רה"ע, הדבר מעיד על אובדן דרך טוטאלי.

נכון, חשוב שילד יחצצח שיניים, שלא יווצרו לו חורים בשיניו... חשוב

כמו כן, כך במחזי החלטה אחת שיצאה מהנהלת האגוד הנ"ל ככל שתתקבל על ידי מנהלי המוסדות, פוגעים בהוראה שהנהיגו גדולי ישראל מצוקי ארץ לדחות כל איש בעל השכלה מלבוא ולהיכנס בתוך מקום שערי טהרת חינוך ילדי תשב"ר. **ועתה, כיצד יוכל מנהל להוקיע מגמת הוצאת תארים אקדמאים ולדחות את המשתלמים בהם, בו בזמן שבמופגן מוסדות החינוך משתמשים בזה ובאים בהסכמים מכח זה מול משרד האוצר ומשרד החינוך לצורך תקצוב יותר גדול לכולם?**

בכבוד רב, משה. ג

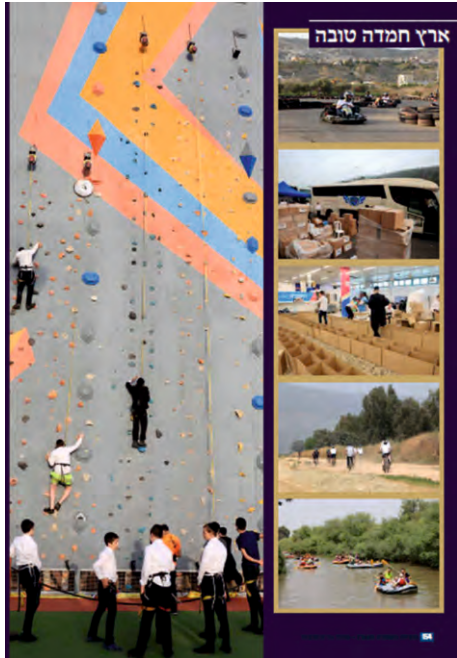
הדרישה לחישוב ממוצע של כלל המוסדות לצורך קביעת פרופיל ובהתאם לכך קביעת תקצוב אחיד לכאורה לכולם, הינו פתח לשינוי אולי כבר בטווח הקרוב, כאשר משרד החינוך ידרוש תקצוב לא לפי ממוצע אלא לפי נתוני אמת של כל מוסד, והחל מרגע שיתקבל מתווה רפורמיסטי זה, המוסדות יהיו משוחדים בלי ספק לתת יד להרחבת היקף מגמת ה'השתלמויות' שחלילה תלך ותתרחב יותר ויותר לצורך עדכון הפרופיל עם העברת התקציב הבא.

\* \* \*

# לשמור על טהרת עולם הישיבות



שער המגזין



אחד העמודים מתוך החוברת

נ.ב. אצרך בזה את מאמרו הנפלא של הגאון האדיר רבי אריה לייב מאלין זצוק"ל, ראש ישיבת בית התלמוד בניו יורק ארה"ב, שיתן לנו מושג מה, מה זה 'עולם הישיבות' וכיצד הוא צריך להיראות, מאמר שמרן הגרי"ז מבריסק זצוק"ל שבחו עד מאד (ראה עמוד הבא).

יהודית" ו... "משרד ההשכלה הגבוהה והמשלימה", המשרד האחראי ללימודי הכפירה והמינות באוניברסיטאות - המל"ג, ספינת הדגל של התרבות החילונית האקדמאית והכפרנית.

והשאלה העולה מאליה: איך ניתן לחבר בין קדש הקדשים, בני הישיבות הטהורים וכתיבת חידו"ת, לבין אבי אבות הטומאה - המל"ג, שהוא ההיפך הגמור לישיבות ולתורה?

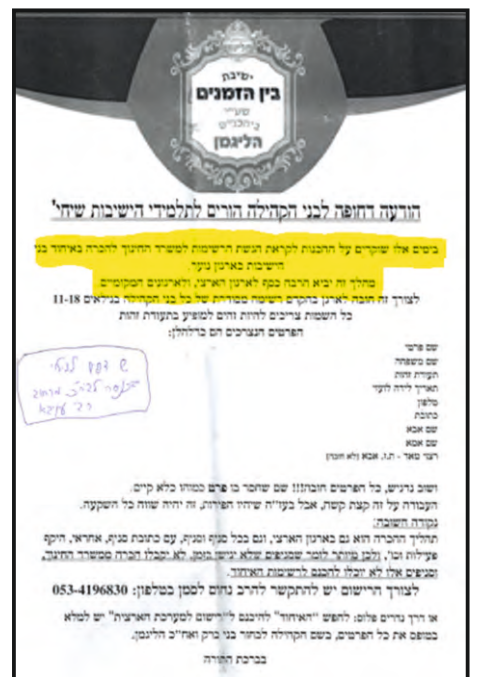
3) הגיע לידי מגזין נרחב בשם "על ארץ חמדה טובה ורחבה" - תוכנות מעשיות לארגון וניהול נכון של טיולים ומסלולים "שיו"ל ע"י "האיחוד", ואף שלא ראיתי שם דברים שליליים, ובודאי שפעילויות לבין הזמנים, הכוללים 'ישיבות בין הזמנים', כנסי חיזוק, וגם הטיולים שמאורגנים על ידם, וכך הבחורים לא יוצאים לבדם למקומות שאינם ראויים, והכל נעשה במסגרת שמורה, שכל אלו הם בודאי דברים מבורכים וטובים, אך מכאן ועד למסד זאת בהוצאה לאור של מגזין נרחב, אלו הם אינם נושאים שאמורים לפרסום בראש כל חוצות, כי גם אם דברים אלו צריכים להיעשות, בפרט בדור הפרוץ שלנו, אך כל בר דעת מבין שישנם דברים שגם אם מוכרחים לעשותם, אך אין עושים אותם בקול רעש גדול, כי עולם הישיבות זה לא טיולים ואטרקציות, גם אם במצב כיום, בליט ברירה זה מה שנצרך לעשות. בדיוק כפי שלא יעשו ענין ויפרסמו מגזים צבעוניים מפוארים בנושא חדרי השינה או האוכל שמגישים בישיבה, למרות ששני הדברים הללו הם חשובים ונצרכים, אך אלו אינם 'הישיבה', ולא עמם מתפאר עולם הישיבות.

כבוד רב  
אחד הקוראים

לכבוד מערכת קול החינוך הע"י הנני להתריע אודות מספר תופעות הנוגעים לפגיעה ברוח וצביון עולם הישיבות.

1) באחד מבתי הכנסת בבני ברק ראיתי מודעה, בה נכתב שארגון "איחוד בני הישיבות" המקיים מיזמים שונים לבני הישיבות, תכניות לימוד וטיולים, אמור להפוך ל"ארגון נוער" רשמי במשרד החינוך.

וכך נכתב במודעה: "בימים אלו שוקדים על ההכנות לקראת הגשת הרשימות למשרד החינוך להכרה באיחוד בני הישיבות כארגון נוער. מהלך זה יביא הרבה כסף לארגון הארצי, ולארגונים המקומיים"



מלבד הסיכון להיכנס כ"ארגון נוער במשרד החינוך" הדורש התחייבות במסמכים, שראשי הארגון יטמיעו בחניכים השקפות חברתיות ציוניות ולאומיות, שגם אם זה רק 'לפנים' הרי זה חילול ה' נורא (מלבד מה שהוכיח נסיון העבר, שכעבור תקופה זה לא רק 'לפנים').

מלבד זאת, עצם המציאות, שבו ישיבה יהיה רשום במסגרת נוספת מלבד הישיבה, שתפקידה להקיף את כל מערכת החיים שלו ולעצב את קומתו הרוחנית, היא הפקעה של רוח הישיבה! והאם בשביל תקציבים הנצרכים לפעילות, מותר לעשות צעד כה מסוכן?

2) הגיע לידי מודעה מתקופת הקורונה המודיעה על "כינוס היסטורי להשקת תוכנית ארצית לעידוד כתיבת חידו"ת וסיכומי סוגיות", כאשר בראש המודעה מופיעים סמלי "האיחוד", "עירית ירושלים", "האגף לתרבות

# "כעיר מבצר וחומת ברזל בפני כל הרוחות השוטפות בעולם שלא יכנסו לתוכם"

מאת הגאון האדיר רבי אריה ליב מאלין זצוק"ל

ראש ישיבת בית התלמוד בניו יורק ארה"ב



**נתבטלה תורה לגמרי מרוב ישראל.**

כתריס בפני הפורענות היה אז בשעתו יסוד הישיבות בליטא ע"י רבן של ישראל רבינו הגר"ח ז"ל מואלאזין,

בדורו הוא שהיו כל עיירות ישראל מלאות תורה מזן אל זן חכמים וסופרים, הרגיש וראה את הנולד והקדים רטיה למכה, לייסד ישיבה, לצמצם תורה בתוך אמה על אמה, ד' אמות קבועים לתורה, מקום להקב"ה בעולמו, פינה אחת שבה תשתמר תורה בטהרתה ולא יבואו בה זרים ופריצים ויחללוה... ומהגר"ח ז"ל נתפשט הדבר לתלמידיו, ותלמידי תלמידיו אחריו, עד שהגיעו לרבינו הגר"ס ז"ל ותלמידיו, ומהם נתפשטו כל הישיבות הגדולות בליטא אשר היו לפנינו. הם יסודם וקבעום כמסמרות, זכנו אותם מכל סיג ושמן, הגינו ושמרו עליהם על טהרתם וקדושתם, והיו כעיר מבצר וחומת ברזל בפני כל הרוחות השוטפות בעולם שלא יכנסו לתוכם, הם הקימו תורה ויראה, והעמידו את הישיבות שיהיו בזעיר אנפין בדמות ובצביון מעין אשר היו לפנים הישיבות בישראל.

רבינו הגה"ח מרן ירוחם הלוי זצוק"ל שהיה רבן ומנהיגן של הישיבות בתקופה האחרונה היה מרגלא בפומיה לומר "ישיבה בזמה"ז צריכה להיות כבימות רבינא ורב אשי", הוא ז"ל היה שומר על צורת הישיבה כאישון עינו שלא תשתנה ח"ו מצורתה שקבלנו מאבותינו, - הבורא עולם הוא נצח, התורה היא נצחית, כמו שא"א ח"ו איזה שינוי בתורה כן א"א ח"ו איזה שינוי בישיבה, אורייתא וקוב"ה וישראל חד הוא...

- - - אין זאת אלא מאשר חסדי ה' כי לא תמנו, ומהבטחת "כי לא תשכח מפי זרעו", שלא תאבד ח"ו שארית ישראל הישיבות הק' נחלת ה' וחלקו, נתן רטיה למכה, מגן וצינה בפני כל הרוחות השוררות בעולם, גילוי עומק פנימיות התורה, כי מי הוא אשר נכנס אף מעט מן המעט פנימה, וטעם טעמה, טעם הכולל כל מיני נעימות בעולם שלא יתן את כל הון ביתו באהבתה של תורה, ולא יעלה על דעתו לחפש ולחבק חיק "נשים נכריות" נפשו יתן ולא יפרוש מן התורה..."

(מתוך חוברת 'התבונה' סיון תש"ז)

"חטא חטאו אבותינו, לפני מאתים שנה הכה באותה מדינה, מדינת היטלער הרשע ימ"ש, "מקום המשפט שמה הרשע", שורש פורה ראש ולענה הנקוב בפי כל "השכלה". יצר ההשכלה עיור את עיניהם לסור מן התורה. אבות התנועה עדיין למדו תורה, וגם חיברו עליה חיבורים, ולפעמים אף התיימרו בכבודה, אכן לא הכירו מהותה ומציאותה כי היא אין עוד מלבדה, ושהיא השלטת והיא הגבירה, וכל החכמות שבעולם גם בבחינת מציאותם אינם אלא שפחות ורקחות לה ולא יותר.

מתוך שלא עמלו בתורה כל הצורך והכניסו "צרות" לתוך בתי נפשם ונתנו עומק נפשם ולבם לחכמות נכריות, הגיעו לידי כך עד שבחלה נפשם בתורת ה' ומאסו בחוקיו, הוציאו שם רע על "תורת ה' תמימה משיבת נפש" ואמרו "נפשנו יבשה אין כל".

תוה"ק המלאה כל מיני טעם, לא תחסר כל בה, מתהפכת בפי כל או"א לפי כוחו, כל אחד מרגיש ומוצא בה טעם לפי הרגילו, אשר כל מה שאתה ממשמש בה אתה מוצא בה טעם... היא הנותנת לטועמיה טעם חדש של טעם רעב ללחם וצמא למים כאילו לא טעם טעם מימיו... היא המספיקה טעם לכל העליונים והתחתונים ההוגים והמשתעשעים בה "שעשוע של הקב"ה", לא הספיקה להם לאותם חסרי טעם אשר המשילו בנפשותם תאוה ל"פחמים", ל"שומים ובצלים" (עי' רמב"ן על פ' קברות התאוה), חיפשו להם טעמים אחרים, המירו את כבודם ב"השכלות אחרות", בורות נשברים אשר לא יכילו המים, אשר גם בבחינת מציאותם וטעמם כולם נכללות באיזה רמז קל בתוה"ק, והיא הכרכא דכולה ביה, וכמ"ש הרמב"ן בהקדמתו לתורה...

אין זה אלא כמו שאמרו חז"ל מתוך שלא עמלו בתורה, לא שמו פניהם כלפי ארמון המלך, לא נכנסו פנימה, נשארו מבחוץ ולא הכירו טעמה כי טוב הוא, וכה הלכו מדחי אל דחי, עבירה גוררת עבירה עד שהגיעו לידי כל מה שיצא שנשתכח באותה מדינה שם ישראל מעליהם, משם יצתה הרעה ונתפשטה בעו"ה בכל סביבות ישראל, נתרבו מיני שיטות ותורות הרבה, פשטה צורה ולבשה צורה, אבל השורש ככולם אחד, בקשו להם תורות חדשות אשר לא שיערום אבותינו, נתערבו בגוים ולמדו ממעשיהם, עד שהגיע לידי המצב אשר לפנינו שח"ו



## המעסיק הלא חרדי:

### "המשרד הזה לא בשבילכן"

לכבוד מערכת "קול החינוך" שלו' יסגי. נא ליתן מקום לדברים הכאובים האלו המגלים קצת לאן מובילים הסמינרים של "בית יעקב" את הבנת התלמידות. איקלע לידי הגליון השבועי של "דרשו" (פר' בה"ב) המביאים מדבריו של הרה"ג ר' יעקב שיש שליט"א המספר מה ד"בדידי הוי עובדא" כדי ללמד לקח בענייני בטחון, וז"ל:

"אני זוכר שיחת טלפון מאוד משמעותית שקיבלתי יום אחד מבתי, זה היה זמן קצר אחרי שהיא סיימה את הסמינר ועסקה במרץ בחיפושים אחרי עבודה מתאימה, לגמרי לא פשוט למצוא עבודה מתאימה, ובפרט בתחום שהיא למדה, כי לא מספיק שמקום העבודה יהיה חרדי, ובלי חששות של יחוד או חוסר צניעות, אפילו במקום עבודה "חרדי", עלולים לאבד תוך שבועיים את כל מה שלמדו בסמינר.

בתי הלכה יחד עם עוד כמה חברות, לראיון עבודה בתל אביב. הן הגיעו למגדל משרדים גבוה ומודרני, ופנו לעמדת המודיעין כדי לשאול באיזו קומה נמצא המשרד שאליזו הוזמנו. האיש בעמדה היה מבוגר למדי, ועל ראשו נחה כיפה זעירה שבזעירות. במקום לענות על השאלה, ולומר להם לאיזו קומה עליהן לעלות, הוא פנה אליהן ואמר: "אתן לפי הלבוש שלכן, מבית יעקב, כן?".

"כן". "אם ככה" הוא אמר "המשרד הזה לא בשבילכן, זה משרד שהורס את הצניעות, ראיתי רבות כמוכן באות לכאן, ויוצאות - - - ה' ישמור"...

ואת זה אמר להן אדם עם כיפה של פחות מכזית, בשיעור הכי קטן שיכול להיות...

בתי התקשרה אלי: "אבא, מה לעשות? לעלות או לא? לבדוק בעצמי מה קורה שם, או לוותר ולחזור?" אמרתי לה: "תראי, הוא כנראה לא המחמיר הכי גדול בעולם, ואם הוא כבר אומר לכן חד משמעית שזה המצב, מי ידוע מה באמת קורה שם?" "אבל אולי הוא סתם מגזים?", "ואולי אנחנו מספיק חזקות, עם כל החינוך שקיבלנו, בשביל לא ליפול?" "הזכרתי לה את דברי ה"חזון איש", והוספתי ואמרתי: "המעשה של האדם הוא כמו לתקוע את המסמר האחרון בארון, אבל האמת היא שאנחנו לא בונים את ה'ארון', מזונותיו של אדם קצובים לו מראש השנה לראש השנה, הפרנסה לא תלויה בנו, אנחנו רק צריכים לעשות השתדלות - וההשתדלות צריכה להיות ישרה לגמרי, באופן הטוב בעיני ה'. אף אחד לא ירוויח שום דבר מהשתדלות שהיא הפך רצון ה', חס וחלילה".

"בזיעת אפך תאכל לחם" זו קללה, ובקללה לא צריך להיות 'מחמיר' - לא צריך לחפש את השיעור הכי גדול. מאחר שנגזר על האדם לעשות השתדלות, אנחנו צריכים לעשות השתדלות, אבל לזכור תמיד שזאת רק השתדלות, התוצאה - הפרנסה, רק מאת ה' יתברך.

ככל שדרגתו של האדם באמונה ובבטחון גבוהה יותר, כך קטן הצורך שלו בחובת ההשתדלות"

ע"כ מהגליון הנ"ל. והנני עומד ותמה בזעקה, בודאי טוב ונעים וגישמאק ללמד לקח בענייני ביטחון שכ"א יתאים הדברים למהלך החיים שלו, אך הלא זהו רק חלק קטן מהסיפור הגדול שיצא לאור לטובה, אבל היכן הצעקה הגדולה והמרה: כמה בנות

נכנסו כצנועות ונהרסה כל הצניעות והאידישקייט שלהן, שהרי הצניעות היא עמוד התווך בכל הרוחניות של בת ישראל.

ומה עם כל הבנות שמגיעות למשרד זה כשלא ה'ל' בנמצא אז הבן אדם עם הכיפה של פחות מכזית (אלא אולי אחד עם כיפה שחורה השייך להזרם) שמדריך לבנות להיכנס לשערי הגיהנם בסבר פנים יפות.

ומה עם כל הבנות (גם אלו שהגיעו עם קבוצה זו) שאין להם ה"זכות" להתגדל אצל אבא שיודע להעביר לבתו את השקפת התורה בבירות, את גדרי מצוות הבטחון וההשתדלות.

ומה עם כל מאות המשרדים שלא נמצא שם האיש המעורר עם הכיפה הפחות מכזית, שמגיעות שם מאות ואלפי בוגרות הסמינרים של "בית יעקב" הנכנסות כבנות צנועות ולאחר זמן יוצאות כמי שלא קבלו חינוך חרדי מעולם, כפי שהעיד אותו אדם ממה שרואה בעיניו מידי יום ביומו.

השמן לב העם מאנו קחת מוסר.

**צבי אריה בן הגה"צ**

רבי שבתי שלמה וויגדער זצ"ל

## שוקעים בבוץ הטכנולוגי

תא קולי

בגליונות האחרונים עוררתם על "תכנית התיקשוב" שנכנס לבתי הספר החרדיים לדאבונינו, והנני להביא כאן מידע בנושא:

שמעתי ממנהלת של סמינר חסידי מסוים, שמשרד החינוך נתן לאחרונה סכום של מאות אלפי שקלים לסמינרים שיכניסו "תוספת טכנולוגית לסמינר" - חדר דיגיטלי שכולו מסכים. דהיינו שפע של גלישות, כמובן... אחרי חסימות.

כפי ששמעתי סמינר של חסידות גור נמנע מלגעת בכסף זה כדי לא להיכנס לנסינות הטכנולוגיים.